GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2014

MOOI TILBURG!

Verkiezingsprogramma
GroenLinks Tilburg 2014 - 2018

GROENLINKS

Inhoud

Voorwoord lijsttrekker Joris Bengevoord 3
Mooi Tilburg! Stad in evenwicht 5
Hoofdstuk 1. Tilburg, creatieve stad 7
De visie van GroenLinks 7
Huidige stand 7
Wat wil GroenLinks? 8
Hoofdstuk 2. Tilburg, duurzame stad 10
De visie van GroenLinks 10
Huidige stand 10
Wat wil GroenLinks? 11
Hoofdstuk 3. Tilburg, betrokken stad 13
De visie van GroenLinks 13
Huidige stand 14
Wat wil GroenLinks? 14

Colofon

Programmacommissie: Paul Cornelissen, Tom Ludwig, Martin de Wolf, Stef van Kessel, Evelien Kostermans, Rik Habraken, Marjo Frenk, Paulus Oerlemans, Marc Vintges en Wim Kersten
Tekstbijdragen: Jacqueline Bankers, Rob van Mierlo, Frank Pek en Rob Vereijken
Redactie: Isabelle Diepstraten
Eindredactie: Susan Docters en Janneke van der Heijden
Opmaak: Pepijn Lemmens

GroenLinks Tilburg, januari 2014, info@groenlinkstilburg.nl, www.groenlinkstilburg.nl

Beste Tilburgers,

Wat wonen wij in een mooie stad. Een stad waar je vanuit hartje centrum binnen tien minuten tussen het groen fietst. Een stad waar bijna 150 nationaliteiten naast elkaar leven, en die bruist van de dynamiek. Een stad met inwoners die niet wachten tot de overheid of bedrijven in actie komen, maar zelf aan de slag gaan. Zoals mensen die samen duurzame energie opwekken, kleine zelfstandigen die zich in broodfondsen organiseren of starten als ondernemer. Al deze actieve burgers verdienen een overheid die hen de ruimte geeft hun plannen waar te maken. Daar maakt GroenLinks zich sterk voor. Samen maken wij een Mooi Tilburg.

Tegelijkertijd zijn we ons ervan bewust dat veel Tilburgers niet in de categorie 'sociale-doe-het-zelvers' vallen. En dat er mensen zijn met heel andere zorgen aan hun hoofd. Ze werken dag en nacht om rond te kunnen komen, worstelen met hun gezondheid of zitten zonder werk in de WW of bijstand. GroenLinks knokt voor wat kwetsbaar is. Dat betekent dat we onze welvaart eerlijk moeten delen en kwetsbare mensen (tijdelijk) helpen.

Meer dan ooit heeft u wat te kiezen bij deze gemeenteraadsverkiezingen! Op het gebied van zorg en werk staat er veel te gebeuren. Het kabinet van PvdA-VVD brengt steeds meer taken, met steeds minder geld naar de gemeentes toe. Juist voor kwetsbare mensen is de afgelopen twintig jaar door GroenLinks-wethouders het verschil gemaakt. De invoering van de WMO, ons armoedebeleid en het beleid voor maatschappelijke opvang zijn hier mooie voorbeelden van. Tilburg loopt, mede dankzij GroenLinks, al jaren voorop bij het ondersteunen van kwetsbare mensen. Laten we deze koppositie niet verliezen aan een rechts "eigen-schuld-dikke-bult" beleid vol angst en wantrouwen voor de burger.

Sociaal en Solidair moeten in Tilburg hoog in het vaandel blijven staan! GroenLinks poetst deze begrippen graag weer samen met u op, en zoekt samen met u naar een vernieuwende invulling hiervan.

Naast de concrete maatregelen in ons programma, willen we ook een ander soort overheid. We willen geen overheid die vertelt wat goed is voor ons. We willen een overheid die ruimte schept voor mensen, die burgerinitiatieven niet overneemt of in de weg zit, maar dient. Een overheid die maatwerk levert en niet krampachtig vasthoudt aan regels en voorschriften. Tilburgers bedenken en kunnen zoveel zelf, van energieopwekking tot speelplaatsen maken. Wij willen de bondgenoot zijn van al die Tilburgers die zelf een groener en mooier Tilburg maken.

Initiatieven uit buurten en wijken moeten we ondersteunen. De basishouding van de gemeente ten aanzien van burgerparticipatie projecten is voortaan 'ja, mits' en niet 'nee, tenzij'. Dat is overigens iets anders dan burgers hun eigen boontjes laten doppen en een overheid die zich terug trekt. GroenLinks is er juist van overtuigd dat betrokken burgers een betrokken en dienstbare overheid nodig hebben.

Mooi Tilburg is ook een stad waar People, Planet en Profit hand in hand gaan. Nog te vaak wordt gedacht dat duurzaamheid en economie elkaar uitsluiten. Dit is oud denken, juist in

een groene economie liggen er ook voor ondernemers kansen! De duurzaamheidsbalans die dankzij GroenLinks is ingevoerd moet een kompas worden naar een duurzaam evenwicht tussen de 3P's en verdient een prominente plaats bij het besturen van de stad.

Mooi Tilburg is voor GroenLinks een stad waarin de gemeente mét de mensen praat in plaats van over. Mooi Tilburg is ook een stad met ruimte voor groen en een stad waar kinderen zonder zorgen buiten kunnen spelen. Mooi Tilburg verdient een stadsbestuur dat bestuurt vanuit vertrouwen in plaats van wantrouwen.

GroenLinks gelooft in onze stad, gelooft in de Tilburgers. Als we nu de juiste keuzes maken, kan onze stad groener, socialer en nog mooier uit de crisis komen. Dat vraagt om lef en dat vraagt vooral om een sterke groene en linkse partij in Tilburg. Een partij die zin heeft in de toekomst!

Joris Bengevoord

Lijsttrekker GroenLinks Tilburg 2014

De 11 van Joris:

1. *Tilburg wordt weer fietsstad nummer 1!*
2. *Een levendig cultureel klimaat is typerend voor Tilburg, geen verdere bezuinigingen op cultuur!*
3. *Zorgprofessionals werken voor mensen en niet voor regels! We organiseren zorg dichtbij en toegankelijk voor iedereen.*
4. *Eigen initiatief van Tilburgers wordt beloond. Ruimte voor de 'sociale-doe-het-zelvers'.*
5. *De Spoorzone wordt het groene en creatieve hart van onze mooie stad!*
6. *Er komt een groen investeringsfonds voor het MKB.*
7. *Duurzame herbestemming van panden en bedrijventerreinen. Meer stenen compenseren we met meer groen!*
8. *Op elk Tilburgs dak een zonnepaneel.*
9. *Iedere Tilburger krijgt goed onderwijs in een gezonde omgeving.*
10. *Voldoende werk ook voor kwetsbare mensen, lukt dit niet dan zorgen we voor een vangnet.*
11. *Diversiteit en tolerantie horen bij het wonen in een grote stad. Iedereen mag zijn leven op zijn eigen manier invullen.*

Mooi Tilburg! Stad in evenwicht

Waar GroenLinks voor staat

GroenLinks streeft naar een groene, duurzame gemeente waar het prettig en veilig leven is. GroenLinks wil ook een sociale gemeente met gelijke kansen voor iedereen en waar de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Wij waarderen een open vrijheidslievende houding en hebben een voorkeur voor diversiteit. We ondersteunen mensen om hun leven in eigen hand te nemen en betrokken te zijn bij hun omgeving. In een mooi en evenwichtig Tilburg heeft iedereen een fatsoenlijk inkomen, een gezond bestaan en een grote mate van keuzevrijheid. We knokken voor alles wat kwetsbaar is!

De tijd is rijp

Juist nu is de tijd rijp om een andere weg in te slaan. Door de economische crisis zijn mensen bezorgd over hun baan, hun inkomen, de stijgende woonlasten, de steeds duurdere zorg en de kansen voor hun kinderen. Daarnaast zijn er zorgen over het klimaat, de grondstoffen en energievoorziening. Ook voor de gemeente gaat er veel veranderen. Gemeenten krijgen minder geld van het Rijk en worden tegelijk geconfronteerd met hogere kosten, omdat ze meer taken krijgen. Vooral op het gebied van arbeidsparticipatie en (jeugd)zorg gaat er hierdoor veel veranderen. De tijd is dus rijp voor verandering. GroenLinks heeft de alternatieven voor een creatieve, duurzame en betrokken stad klaarliggen!

GroenLinks ziet kansen: Mooi Tilburg!

Juist nu liggen er volgens GroenLinks kansen. De verschillende crises laten zien dat het anders moet. Ze dwingen de overheid tot innovatie en initiatief. We zien in de samenleving al veel ondernemende creativiteit en innovatiekracht. Er zijn overal in Nederland vele groene ondernemers, lokale energiecoöperaties, nieuwe buurtzorgorganisaties en vele andere plaatselijke ‘doe-het-zelvers’. Daarin zit een enorm potentieel om werkelijke antwoorden te vinden voor de uitdagingen waarvoor we staan. GroenLinks heeft een groot vertrouwen in deze ‘krachten van onderop’. We geloven in mensen die zelf het initiatief nemen en we willen hen hier de ruimte voor geven. Daarbij hoort een gemeente die zich openstelt voor vrijzinnige, zorgzame en slimme ideeën. Deze gemeente initieert, faciliteert, werkt mee aan de oplossing van problemen van mensen en stimuleert zelfredzaamheid. Een lokale overheid die er écht is als het nodig is en die mensen nooit laat vallen. Een lokale overheid die bij mensen het vertrouwen in de politiek herstelt en die zicht biedt op een duurzame en sociale toekomst. Deze denkwijze is de basis voor dit verkiezingsprogramma, dat bestaat uit drie delen: 1) Tilburg, creatieve stad, 2) Tilburg, duurzame stad, 3) Tilburg, betrokken stad.

Tilburg, creatieve stad (hoofdstuk 1)

GroenLinks wil bijdragen aan een nieuwe en creatievere economie, waarin het gaat om kwaliteit. GroenLinks wil de lokale economie versterken door slimme samenwerking te zoeken met onderwijs en bedrijven. Het gaat daarbij om de lokale economie en werkgelegenheid, die onlosmakelijk verbonden zijn met de regio en verder gelegen gebieden. Daarnaast wil GroenLinks bedrijven stimuleren om duurzaam en maatschappelijk verantwoord te produceren, dat komt de lokale werkgelegenheid ten goede.

Tilburg, duurzame stad (hoofdstuk 2)

GroenLinks wil een duurzame stad waar veel aandacht is voor natuur en gezondheid. Een stad waar het fijn leven is, nu en in de toekomst. Dat betekent investeren in groen. En juist die investeringen leveren uiteindelijk geld op. Verder wil GroenLinks duurzaam bouwen aan een compacte stad, waarbinnen flexibel met ruimte en bebouwing om wordt gegaan. En als het om mobiliteit en infrastructuur gaat, houden de fiets en het openbaar vervoer uiteraard prioriteit.

Tilburg, betrokken stad (hoofdstuk3)

GroenLinks kenmerkt zich door een sociale, tolerante en vrijzinnige houding tegenover mensen, ook buiten de grenzen van Tilburg en Nederland. Dat betekent openstaan voor diversiteit, maar ook zorgen voor positieve veranderingen voor mensen in een kwetsbare positie. GroenLinks wil dat iedereen meetelt. Daar investeren we in.

1. TILBURG, CREATIEVE STAD

Innovatief ondernemerschap, werk voor iedereen, creatieve voedingsbodem

De visie van GroenLinks

GroenLinks streeft naar een duurzame economie waarbij economie geen doel op zich is maar een middel om deel te nemen aan de maatschappij en om een fatsoenlijk inkomen te verwerven. Waarbij het gaat om de welvaart zo eerlijk mogelijk te verdelen, voor nu en voor onze kinderen. Door crises - financieel, milieu en klimaat - is inmiddels duidelijk genoeg geworden dat een gezonde economie op basis van alleen maar 'groei' niet houdbaar is. We streven naar een economie waarin kwaliteit centraal staat. Dat vergt creatieve hervormingen maar vooral ook creatieve, slimme mensen. Daarom zijn de volgende punten belangrijk.

Iedere Tilburger moet zich kunnen ontwikkelen. Goede scholen en Integrale KindCentra (IKC's) zijn daarbij noodzakelijk. Bij kinderopvang en IKC's in de impulswijken zorgen wij voor goed en hoger opgeleid personeel. De begeleiding maakt het verschil.

GroenLinks vindt het belangrijk de regionale economie te helpen door als gemeente slimme samenwerking te zoeken met het onderwijs en met bedrijven, bijvoorbeeld met leer-werkplekken en het gezamenlijk aanpakken van de jeugdwerkloosheid.

Het Midden- en Kleinbedrijf (MKB) is de motor van onze stad, hier voelt men de klappen van de economische crisis het hardst. We willen Greendeals sluiten met het Midden- en Kleinbedrijf om het milieu te ontlasten, en op die manier de energielasten te reduceren voor de ondernemer. Schuldhulpverlening en armoedebeleid zijn ook toegankelijk voor ZZP-ers.

Economie en duurzaamheid kunnen elkaar versterken, als we slim zijn. Zuid-Nederland kan bijvoorbeeld een Green Car Valley worden, met Tilburg (Tesla), Helmond (Automotive Campus), Eindhoven (DAF, TU/e) en Sittard-Geleen (VDL NedCar) als brandpunten. Gecombineerd met de groeiende sector van toeleveranciers voor de schone en slimme auto liggen er binnen het automotive-cluster in Zuid-Nederland volop mogelijkheden. Hierdoor komen er niet alleen sneller meer schone elektrische auto's op de weg, maar creëren we ook duurzame werkgelegenheid.

Stimuleren van creatieve bedrijvigheid betekent ook dat Tilburg zijn sterke positie als studentenstad verder uitbreidt. Met de studentenraad ontwikkelen we de ambities op dit gebied verder.

Kunst is nodig om bruggen te slaan, om te verrassen en om de samenleving spiegels voor te houden. Ook om het vestigingsklimaat van de stad te versterken is een stevig kunst- en cultuurbeleid nodig. Kunst verbindt en verduidelijkt. Veel kunst bestaat zonder overheidssteun – dat moet ook – maar een stimulerend kunstklimaat kan niet zonder basisvoorzieningen. Investeren in kunstklimaat is ook investeren in een prettige woon- en werkstad.

Huidige stand

Tilburg heeft al goede stappen gezet in het streven naar een duurzame economie door slim, creatief en innovatief te werken, zoals het blok-voor-blok energiebesparingsproject. GroenLinks heeft de afgelopen jaren gezorgd dat deze initiatieven een kans kregen, dit verdient een stevig vervolg.

GroenLinks heeft zich de afgelopen periode sterk gemaakt voor een actief werkgelegenheidsbeleid waarbij er sprake is van insluiting; het betrekken van iedereen bij het arbeidsproces (bijvoorbeeld de biologische tuinderij 'Ut Rooie Bietje', het leer-/werktraject van SMO Traverse, de startersbeurs voor jongeren).

Op cultureel gebied wordt Tilburg nog steeds gezien als de stad 'waar het gebeurt'. Er is een ruim aanbod, er zijn veel initiatieven en makers vestigen zich hier graag. Door de kunstvakopleidingen, een geschikt vestigingsklimaat voor kunstenaars en creatieve industrie, de verschillende podia en de mogelijkheden voor kunst- en cultuurfestivals is hier een voedingsbodem voor cultuur ontstaan. Die voedingsbodem moet wel continu versterkt worden om in BrabantStad en in heel Nederland zichtbaar te blijven.

Wat wil GroenLinks?

De opgaven waar de gemeente Tilburg de komende jaren voor staat vereist dat we op een slimme, creatieve en innovatieve manier gaan handelen. GroenLinks wil dit laten zien door de volgende acties:

Innovatief ondernemerschap

- *Samen met onderwijsinstellingen (MBO/HBO) een rol spelen bij het ontwikkelen van duurzame innovaties voor het regionale en lokale Midden- en Kleinbedrijf.*
- *Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen bij de inkoop van producten en diensten en Tilburgse bedrijven en instellingen stimuleren hetzelfde te doen.*
- *Bevorderen van productie en inkoop van producten uit de regio. Dit draagt bij aan een economische versterking van de regio en dringt het transport van producten over lange afstanden terug.*
- *Greendeals met ondernemingen sluiten: lagere energiekosten voor hen, beter voor het milieu.*
- *Binnenstedelijke locaties en industrieel erfgoed benutten voor creatieve bedrijvigheid, zzp-ers en startende ondernemers.*

Werk voor iedereen

- *Zorgen dat Tilburg een actief werkgelegenheidsbeleid blijft voeren en afspraken met het bedrijfsleven maakt over het in dienst nemen van ouderen, jongeren en mensen met een handicap. Afspraken maken met bedrijven over het bieden van stageplekken en leerwerktrajecten om jeugdwerkloosheid actief te bestrijden. Voorkomen van schooluitval en initiatieven als de Startersbeurs zijn daarbij van groot belang.*
- *Maatschappelijke initiatieven stimuleren die kunnen leiden tot maatschappelijk ondernemerschap. Voorbeeld: burgerinitiatieven om de wijk samen duurzaam te maken. Een extra effect hiervan is werkgelegenheid voor installatie– en bouwbedrijven in de gemeente Tilburg.*
- *Arbeidsreïntegratie bevorderen door gerichte om- en bijscholingsmogelijkheden (zelfstandig ondernemerschap, commerciële/technische competenties).*
- *Schuldhulpverlening en armoedebeleid zijn ook toegankelijk voor ZZP-ers.*

Creatieve voedingsbodem

- *De nota Tilburg Studentenstad krijgt een vervolg. We letten ook op of er voldoende studentenwoningen zijn. Mocht dat nodig zijn dan kijken we of leegstaande gebouwen om te vormen zijn tot studentenwoningen en of studenten die iets doen voor de gemeenschap een korting op de huur van hun woning kunnen krijgen.*
- *Bij een creatieve stad past een divers uitgaansleven met ruimte openingstijden. Met bewoners, horeca en politie worden goede afspraken gemaakt over veilig uitgaan.*
- *In de Spoorzone komen erfgoed en moderne ontwikkelingen samen. Instellingen als de bibliotheek besteden hier prominent aandacht aan.*
- *Samenhangend en rechtvaardig inzetten van de middelen voor cultuureducatie en meer middelen voor milieueducatie voor de Tilburgse jeugd.*

- *Kleinschalige en laagdrempelige initiatieven als l'Avventura en andere festivals zijn onmisbaar voor het culturele weefsel van de stad en verdienen gemeentelijke steun.*
- *Tilburg wordt Dansstad van het Zuiden.*
- *We stimuleren jong talent en we stimuleren de zichtbaarheid van kunstenaars door hen de mogelijkheid te geven gebruik te maken van lege panden en etalages om hun kunst te maken en te exposeren.*

2. TILBURG, DUURZAME STAD

Een groene en gezonde omgeving, duurzaam wonen, werken en vervoeren

De visie van GroenLinks

Voor GroenLinks is natuur één van de meest essentiële elementen van onze samenleving. Elke soort heeft immers zijn waarde en dient zodoende ruimte te krijgen om te groeien en bloeien. Meer biodiversiteit levert een mooiere omgeving op en draagt bij aan een gezondere omgeving.

Onderzoek wijst uit dat een toename van tien procent groen in een wijk, kan leiden tot een daling van ziekteverzuim en een besparing van ziektekosten. De terugverdientijd van deze investering (inclusief grondprijs) is slechts vijf tot twaalf jaar. Meer investeren in groen leidt bovendien tot een grotere aantrekkingskracht van de stad: een mooi Tilburg waar het fijn leven en werken is. Bij 'groen' gaat het echter niet alleen om de natuurwaarde, 'groen' speelt ook een rol bij klimaat en energie. Lokale initiatieven die bijdragen aan vermindering van energieverbruik en toepassing van alternatieve (klimaatneutrale) energiebronnen moeten actief gestimuleerd en financieel ondersteund worden.

GroenLinks vindt dat er op een evenwichtige manier met natuur omgegaan moet worden. Dat betekent ook dat GroenLinks zuinig met ruimte omgaat. De buitengebieden, maar ook veel gemeentelijke en particuliere terreinen binnen het stedelijk gebied, zijn schatkamers voor lokale en regionale biodiversiteit die we niet verder moeten verstoren. Daar waar het door planontwikkeling niet voorkomen kan worden dat groen verdwijnt, dient elders minstens evenveel in groen gecompenseerd en geïnvesteerd te worden.

Daarnaast moeten we reëel naar de toekomst kijken. De bevolking wordt gemiddeld steeds ouder, maar uiteindelijk zal de Tilburgse bevolkingsomvang in aantal gaan afnemen. Daarom is het niet logisch om nog enorm uit te breiden. Tegelijkertijd hebben diverse groepen behoefte om op een aantrekkelijke wijze te kunnen wonen, werken en recreëren. Volgens GroenLinks sluit intensief ruimtegebruik bovenstaande behoeftes niet per definitie uit. GroenLinks wil vooral kijken naar beschikbare ruimte binnen de stadsgrenzen. Welke plekken kunnen – zonder dat het ten koste gaat van natuur en groen in de stad – beter benut worden? Flexibel en evenwichtig ruimtegebruik zijn daarbij de kernwoorden. In zo'n visie heeft het gemeentelijk vastgoed een maatschappelijke functie, en moet dus ook een maatschappelijke waardering krijgen, die eventueel geld kost. We hechten veel waarde aan industrieel erfgoed en mogelijk hergebruik daarvan.

Ook de mobiliteit van, naar, in en om de stad is iets waar GroenLinks op een evenwichtige wijze mee om wil gaan. Méér infrastructuur is volgens GroenLinks niet nodig, maar goed onderhoud van de bestaande infrastructuur wel. Hierbij mag verhoudingsgewijs meer uitgegeven worden aan infrastructuur voor langzaam verkeer (voetgangers, fietsers) dan aan autoverkeer. Daarnaast wil GroenLinks voortdurend het aanbod en het gebruik van lokaal en regionaal openbaar vervoer stimuleren. De infrastructuur voor fietsers, voetgangers en rolstoelers dient te worden verbeterd. Voor vervoersafstanden minder dan 7 kilometer is de fiets nog altijd het gewenste vervoermiddel.

Huidige stand

Er hebben de afgelopen jaren positieve ontwikkelingen plaatsgevonden. Op initiatief van GroenLinks is begonnen met het energiezuiniger maken van bestaande woningen. Daarnaast ontstaan tal van nieuwe energiecoöperaties.

Toch zijn er diverse aspecten van duurzaamheid in en om de stad waar verbetering bij aan te brengen valt. Zo scoort Tilburg nog onvoldoende tot matig op de ecologische verbindingszones, geluidsoverlast, het hergebruik van afval en het tempo waarin bedrijven en huishoudens hun

energieverbruik weten terug te dringen. Het energiezuiniger maken van bestaande woningen en bedrijven moet met kracht voortgezet en uitgebreid worden.

Ook worden er nog onvoldoende leegstaande bedrijven(terreinen) en kantoren voor andere doeleinden gebruikt. Er staan veel kantoren, winkels en bedrijven leeg en tegelijkertijd worden er toch nog nieuwe bijgebouwd. Dergelijke ontwikkelingen dienen we kritisch tegen het licht te houden.

Verder blijkt dat de OV-verbinding naar het centrum nog verbeterd kan worden. GroenLinks wil OV-reizigers koesteren en belonen, een voorbeeld is de aanleg van bovengrondse fietsstallingen aan de Noordzijde van het station.

Wat wil GroenLinks?

Een groene en gezonde omgeving

- *Voldoende groen realiseren voor iedereen in de buurt, gebaseerd op een 'groennorm' van minstens 80 m2 per woning. Binnen deze 'groennorm' is ook sprake van speelgroen. Dit is groen waarin kinderen kunnen spelen en contact met de natuur krijgen. Buurtbewoners die hun straat en buurt willen vergroenen komen in aanmerking voor ondersteuning.*
- *Om de waarde van de natuur in en rondom Tilburg zoveel mogelijk ruimte te geven, de groene gebieden zoveel mogelijk op elkaar aansluiten door middel van de Groene Mal.*
- *Strenge handhaving op milieubeheer.*
- *Bij evenementen toezien op de naleving van regels voor dierenwelzijn.*
- *De economische waarde van natuur en groen onderzoeken en een plek geven in de begroting.*
- *Als duurzame gemeente samenwerking stimuleren met de natuurrecreatieve ondernemers, waardoor de kwaliteit van het landschap behouden en zelfs verbeterd kan worden.*
- *Stimuleren en faciliteren van buurtmoestuinen en meer klein- en grootschalige stadslandbouw.*
- *De Spoorzone wordt het groene hart van de stad met onder andere een stadspark, stadslandbouw en een stadscamping.*
- *Stimuleren dat scholen gezond voedsel aan leerlingen gaan verkopen. Iedere school in Tilburg die dat wil krijgt een moestuin. We moedigen het planten van fruitbomen aan: het fruit kan de school dan zelf gebruiken.*
- *Er komen meer gratis watertappunten in Tilburg.*

Duurzame energie

- *Bewoners tips geven over wat zij zelf kunnen doen om energie en daarmee geld te besparen.*
- *Alle gemeentelijke gebouwen versneld energieneutraal maken.*
- *Nog sterker dan nu bestaande woningen energiezuiniger maken en lokale energiecoöperaties ondersteuning geven om lokaal echte groene energie, zoals zonne- en windenergie, op te wekken. De gemeente heeft daarin een actief sturende en faciliterende rol.*
- *Energieneutraliteit bereiken door energiebesparing en door het zelf opwekken van energie.*
- *Volgens het Energieakkoord wordt de Amer-8 centrale per 1 januari 2016 gesloten, dan valt de stadsverwarming in Reeshof, Quirijnstok en de Binnenstad uit. Dit betekent 42.000 woningen zonder verwarming. Binnen 2 jaar dient een alternatief te komen in de vorm van duurzame energie.*
- *Tilburg is en blijft een schaliegasvrije gemeente.*

Duurzame bouwprojecten

- *Plannen voor grootschalige nieuwbouwprojecten en alle andere besluiten altijd toetsen aan uitgangspunten voor duurzame ontwikkeling. Is het project gewenst? En wat zijn de effecten van het project op de lokale economie, de Tilburgers en de natuurlijke omgeving van de stad?*
- *Een actieve rol spelen bij het voorkomen van leegstand en verpaupering van ruimte binnen de gemeentegrenzen. Daar waar lege plekken ontstaan, zoekt de gemeente naar partijen die daar een betekenisvolle rol kunnen vervullen.*
- *Kwalitatief en kwantitatief behoud van wijkwinkelcentra en daarmee leegstand voorkomen.*
- *Duurzaam herbestemmen van bedrijventerreinen, in plaats van nieuwe terreinen.*
- *Meer stenen = meer groen moet het uitgangspunt zijn. Dus als er gebouwd wordt, dan moet er ook geïnvesteerd worden in extra groen, bij voorkeur binnen hetzelfde project.*
- *Nieuwbouw moet klimaatneutraal zijn.*

Duurzame mobiliteit

- *Bij investeringen in mobiliteit krijgt langzaam verkeer prioriteit.*
- *Het aantal oplaadpunten voor elektrische vervoersmiddelen in de stad verder uitbreiden.*
- *Bevorderen van een milieuvriendelijke stadsdistributie.*
- *Gebruik van openbaar vervoer stimuleren binnen de mogelijkheden. Kijken waar en op welke tijden meer buslijnen nodig zijn. De bussen gaan rijden op schone energie, bushaltes worden uitgerust met goede stallingsmogelijkheden voor de fiets en up-to-date reisinformatie.*
- *Een NS-station voor Berkel-Enschot / Udenhout is nog steeds hard nodig. In de komende raadsperiode moet de uitvoering van het plan starten.*
- *Tilburg weer fietsstad nummer 1. Het gebruik van de fiets stimuleren door meer en betere fietspaden die doorgaand en veilig zijn en vrij liggen van de (auto)weg. Fietsenstallingen in het centrum blijven gratis en er zijn in het centrum voldoende fietsbeugels om fietsen te parkeren. Verkeerslichten fietsvriendelijk afstemmen. Fietsen in de hele gemeente veiliger maken door onveilige punten aan te pakken, speciaal rondom scholen.*
- *De gemeente Tilburg onderstreept bij omliggende gemeenten en de provincie het belang van de aanleg van fietssnelwegen in BrabantStad-verband.*
- *Er moet aandacht zijn voor de luchtkwaliteit rond de A58.*
- *Het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor, dwars door onze stad, moet stoppen. De Betuwelijn is een uitstekend alternatief.*

3. TILBURG, BETROKKEN STAD

Diversiteit, samenredzaamheid, iedereen telt mee

De visie van GroenLinks

Voor GroenLinks is kwaliteit van leven in de omgeving van mensen belangrijk. GroenLinks gelooft in de kracht en talenten van mensen. GroenLinks gaat er vanuit dat ieder mens iets kan en wil, en dat mensen zich verantwoordelijk voelen voor elkaar. Het is goed als mensen elkaar ondersteunen en hun zorg en welzijn onderling regelen; dat er een meer zelfredzame, solidaire samenleving ontstaat. Samenredzaamheid in wijken en buurten, waarbij ook 'zorgvragers' en ouderen een actieve bijdrage kunnen blijven leveren aan de samenleving. Maar zelfredzaamheid vraagt ook om een lokale overheid die investeert om het zelfstandig functioneren van inwoners mogelijk te maken. Bijvoorbeeld door gerichte hulp, het creëren van ontmoetingsplekken of het ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers. Een gemeente die samen met haar inwoners zoekt naar een passende oplossing van hun problemen. Zij zijn daarbij het uitgangspunt, niet het aanbod van allerlei instellingen. Deze onttutteling stelt mensen in staat om hun eigen leven vorm te geven. Daarbij blijft GroenLinks investeren in welzijn, zeker in voorzieningen voor groepen die dat nodig hebben. Al zal dat soms op een andere manier gebeuren dan we tot nu toe gewend waren. Eigen keuze en eigen regie, maatwerk, vertrouwen en diversiteit blijven daarbij belangrijk. We geven wat voorbeelden:

GroenLinks wil dat bewoners zo lang mogelijk in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. Zorg wordt zoveel mogelijk dichtbij geleverd, in de wijken. Voor goede signalering en preventie zetten we op wijkniveau één team in. Afhankelijk van samenstelling per wijk, zorgen zij voor goede welzijnsvoorzieningen en zorg dichtbij.

Elk kind verdient een goede start, in een gezonde omgeving en met onderwijs dat achterstanden wegwerkt en talenten ontwikkelt. GroenLinks wil investeren in jeugd: ze de ruimte geven, met voldoende speel- en sportvoorzieningen. Jongeren uitdagen om zich in te zetten voor anderen en ze verantwoordelijkheid geven. We willen dat geen jongere voortijdig afhaakt: iedereen die leerplichtig is, zit op school of volgt een leerwerktraject. Het beroepsonderwijs sluit goed aan op het bedrijfsleven.

Mensen met wie het even niet goed gaat, die pech hebben of verkeerde keuzes hebben gemaakt, laten we niet vallen. En ook als je langer bent aangewezen op hulp van de overheid, moet je de regie over je eigen leven kunnen houden. We willen dat niemand in armoede leeft. We ondersteunen mensen bij het vinden van betaald werk of een andere maatschappelijke activiteit. Zo stimuleren we dat iedereen kan deelnemen aan de samenleving.

Alleen als mensen meetellen voelen ze zich betrokken bij hun omgeving. Daar wil GroenLinks zich hard voor maken. We zijn als Tilburgers niet alleen met onze eigen omgeving verbonden maar ook met mensen elders op de wereld. Een groot deel van ons voedsel, kleding, en elektronica wordt bijvoorbeeld in andere werelddelen geproduceerd. Omdat de wereld in toenemende mate onderling afhankelijk en kwetsbaar is, zijn we mondiale burgers geworden. Het lokale niveau en het mondiale niveau zijn samengevlochten. Door de huidige globalisering hebben we immers een grote impact op andere delen van de wereld.

GroenLinks vindt dan ook dat het oplossen van belangrijke wereldvraagstukken een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid is. Dus: voorzichtig omgaan met aardse hulpbronnen, oog voor biodiversiteit, voedselverdeling en milieu waar ook ter wereld. Tilburgers kunnen door middel van ons leef- en consumptiepatroon een positieve invloed uitoefenen op mensen die onder de armoedegrens leven maar wel een groot deel van de producten maken die wij in Nederland kopen.

GroenLinks vindt dat onze solidariteit met deze groep van één miljard mensen gebaseerd dient te zijn op gelijkwaardigheid en verantwoordelijkheid. Dit betekent dat we alleen iets aan het mondiale armoedeprobleem kunnen doen als we daar in ons dagelijks leven een structurele bijdrage aan leveren.

Huidige stand

In de huidige discussie over zorg wordt er vooral gesproken over zelfredzaamheid aan de ene kant en de overheid aan de andere kant. GroenLinks ziet een gezamenlijke verantwoordelijkheid van burgers en gemeenten om er voor te zorgen dat iedereen mee kan doen in de samenleving. Het gaat daarom ook over samenredzaamheid in plaats van zelfredzaamheid.

In alle wijken worden sociale wijkteams geïnstalleerd en er komt een adequate sociale infrastructuur die past bij de kenmerken van de wijk en aansluit bij de behoeften van de bewoners. De gemeente koopt zorgtaken in die passen bij de behoeften, werkt samen met bewoners in de wijken, zorgverzekeraars, huisartsen en met professionele instellingen.

Dankzij GroenLinks heeft Tilburg de predicaten Fairtrade gemeente en Millenniumgemeente. Bovendien worden nauwe stedenbanden met Matagalpa in Nicaragua en Same in Tanzania onderhouden. Ook zijn er handelsrelaties met steden in Japan en China.

Wat wil GroenLinks?

Betrokkenheid bij de wereld en steun aan diversiteit

- *De gemeente benadrukt het belang van mondiale duurzaamheid en draagt dat ook zo uit naar haar inwoners, bedrijven en instellingen. Onder andere door de volgende maatregelen:*
  - *De gemeente belegt duurzaam.*
  - *De gemeente neemt duurzame, fair trade-producten af en roept Tilburgse bedrijven en instellingen op om dat ook te doen.*
  - *Mondiaal burgerschap en burgerinitiatieven voor projecten in ontwikkelingslanden actief ondersteunen. Burgerinitiatieven zoals Wereldpodium, Mundial en diverse particuliere initiatieven krijgen steun.*
  - *De gemeente draagt actief kennis over aan gemeenten in ontwikkelingslanden.*
- *Zorgen voor ruimschoots voldoende ondersteuning van vluchtelingen. Tilburg is een centrumgemeente in de opvang van Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers, en draagt dat uit. AMA's zijn Tilburgers, daar hoort voortvarend beleid bij.*
- *Een actieve rol nemen in het bevorderen van tolerantie, begrip tussen bevolkingsgroepen en diversiteit. Bedrijven en instellingen die subsidie ontvangen van de gemeente moeten werk maken van diversiteit. Ook de gemeente zelf heeft een divers personeelsbestand. Tijdens de Coming Out Day wordt de regenboogvlag bij het stadhuis gehesen. We pakken de bestrijding van discriminatie actief aan.*

Eigen regie en samenredzaamheid

- *Uitgangspunt is van meer zorg naar betere zorg, zodat er meer tijd en geld is voor de zorg die mensen echt nodig hebben.*
- *De wijkteams verder ontwikkelen en per wijk op maat inrichten, aangepast aan behoeften van bewoners.*
- *De gemeente voert ook een basis armoedebeleid waarin maatwerkoplossingen het kernwoord is. Kwetsbare burgers horen ook bij onze stad, wij laten hen niet vallen maar geven hen een plek in onze samenleving. Mensen met een psychiatrische aandoening dagen wij uit om zoveel mogelijk mee te doen.*
- *In het transitieproces en in de nieuwe situatie zorgen voor voldoende inspraakmogelijkheden van cliënten, ouders en ervaringsdeskundigen. Instrumenten voor burgerparticipatie worden verder ontwikkeld. Zo worden wijk- en dorpsraden uitgedaagd om actief bij te dragen aan*

de belangrijke ontwikkelingen binnen hun gebied. In ieder wijkteam zijn bewoners betrokken, onder andere als kritische volgers.

- *Burgers gaan zelf over de ondersteuning en zorg die zij nodig hebben. Wij zijn - waar mogelijk - voor een persoonsgebonden budget zodat de burger de regie kan houden over zijn leven.*
- *Zelfhulpgroepen ondersteunen en de inzet van ervaringsdeskundigheid vergroten.*
- *Zorgen dat mensen in de wijken en buurten toegerust zijn om samenredzaam te zijn. Daarom blijven investeren in welzijn, in mensen en hun omgeving. Maatwerk staat centraal, maar de wijk en zorg dichtbij zijn uitgangspunt. Daarom moeten basisvoorzieningen zoals eetpunten en gezondheidscentra zoveel mogelijk in de wijken gevestigd zijn.*
- *Ondersteuning van mantelzorgers met voorzieningen als een logeerhuis.*

Iedereen mee laten tellen

- *Juist door het bevorderen van participatie en betrokkenheid op de eigen omgeving wil GroenLinks veilige en leefbare buurten stimuleren. Ook buurtbemiddelaars en straatcoaches kunnen hierbij een belangrijke rol spelen.*
- *Een rechtvaardige eigen bijdrage is nodig, maar de overheid blijft zorgen voor mensen die dit echt nodig hebben. Budgetten bestemd voor armoedebestrijding potten we niet op, maar zetten we in voor deze doelgroep. Er blijven voldoende regelingen voor de minima en de Voedselbank wordt actief ondersteund. Kwijtscheldingsregelingen en bijzondere bijstand voor Tilburgers met een smalle beurs blijven bestaan en worden bij hen beter bekend gemaakt.*
- *Breedtesport is toegankelijk voor alle kleine en grote Tilburgers. Het draagt bij aan de participatie en het is gezond.*
- *Tilburg gaat ook door met regelingen gericht op kinderen uit kansarme gezinnen om deel te nemen aan dans-, muziek- en theaterlessen.*